

TIJDSCHRIFT

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

19^e Jaargang

AMSTERDAM

JOHANNES MÜLLER

1911

Ned. Penningen 1898—heden. III.

167. (15). Vz. Linksgewende borstbeelden, omschrift (namen), Kz. op rozen rustend, de wapens van het hooge bruidspaar onder een koningskroon, terzijden linten met de wapenspreuken: PER ASPERA AD ASTRA EN JE MAINTIENDRAI; daaronder in oranjekrans: MOGE DEZE GEBEURTENIS, - ONDER GODS ZEGEN, - BEVORDERLIJK ZIJN AAN HET WELZIJN - VAN ONS LAND EN VAN ZIJNE - BEZITTINGEN EN KOLONIËN - IN OOST EN WEST. (woorden ontleend, blijkens opschrift op de linten van den krans aan de:) PROCLAMATIE 16 OCT. 1900; door VAN KEMPEN. Zilver en brons, 40 m.M. Verz. Z.
168. (17). Vz. = n°. 167, Kz. gegraveerd opschrift: HET GEMENGD KOOR - BIJ DE - PLECHTIGE HUWELIJKS-INZEGENING - VAN HET - KONINKLIJK BRUIDSPAAR - OP 7 FEBRUARI 1901 - IN DE GROOTE KERK - TE 'S-GRAVENHAGE - AAN ZIJNEN DIRECTEUR - ARNOLD SPOEL. Goud, 40 m.M., 32½ gram. Uniek.
169. (16). Verkleining der borstbeelden van n°. 167, omschrift: FEBR. 1901; door VAN KEMPEN. Zilver met doorboord ornament en ring, 16 m.M. Verz. Z.
170. Alsvoor met omschrift: 7 FEBR. 1901. Verz. Mr. A. L. C. KLEIJN.
171. Alsvoor, het omschrift hooger geplaatst en grooter ruimte tusschen 7 en FEBR. Verz. Z.
172. (18). Vz. Rechtsgewende borstbeelden, omschrift (namen), Kz. het gekroonde wapen van Nederland tusschen lauwertakken; door G. KOLBE, Metallwaaren-Fabrik, Remscheid. Verguld koper met oog, 22 m.M. Verz. Z.
173. (19). Rechtsgewende borstbeelden, omschrift (namen), Kz. de wapens op ovale schilden onder een koningskroon, omschrift: TER HERINNERING AAN HET HUWELIJKSFEEST . ❁ . 7 . FEBRUARI 1901 . ❁ .; door L. CHR.

- LAUER te Neurenberg, in den handel gebracht door A. ROGMANS te Amsterdam. Zilver en goudbrons, 50 m.M. Verz. Z.
174. (20). Zelfde borstbeelden, daarboven: HUWELIJKS-FEEST 7 · FEBRUARI 1901, op de afsnede tusschen de ongekroonde wapens: WILHELMA — HENDRIK; door LAUER. Eenzijdige rechthoekige plakket, goudbrons, 55 bij 37 m.M. Verz. Z.
175. (21). Vz. Linksgewende borstbeelden, omschrift (namen), Kz. de wapens onder een koningskroon, omschrift als n°. 173; door LAUER. Zilver, 32 m.M. Verz. Z.
176. (22). Vz. Zelfde borstbeelden, doch meer afgesneden en vlakker, omschrift (namen), Kz. opschrift (vg. omschrift n°. 173, 175); door LAUER. Koper verguld, met oog en ring, 27 m.M. Verz. Z.
177. (23). Vz. = *Inhuldigingspenningen* 1898 n°. 67, Kz. 's Prinsen voor $\frac{3}{4}$ naar rechts gewend borstbeeld, omschrift (naam); door LAUER. Koper verguld, met oog en ring, 27 m.M. Verz. Z.
178. (25). Vz. Aanziend borstbeeld van Hertog HENDRIK, linksgewend borstbeeld van H. M. de Koningin, langs den rand klimopraken, Kz. tusschen rozetakken, onder de wapens opschrift: TER HERINNERING AAN HET HUWELIJK — VAN 'H. M. WILHELMINA — KONINGIN DER NEDERLANDEN — MET Z. D. H. HERTOG HENDRIK — VAN MECKLENBURG — 1901; door B. H. MAYER te Pfortzheim, modellé van prof. RUDOLF MAYER te Karlsruhe. Zilver, 72 m.M.
- Er bestaan slechts enkele proeven in brons. Verz. Z.
179. (26). Dezelfde. Zilver, 40 m.M.
180. (27). Vz. Linksgewende borstbeelden, omschrift (namen), Kz. in krans van oranjetakken: GESLAGEN — TER — HERINNERING — AAN HET — HUWELIJK —

- 1901; door WILHELM MAYER en FRANZ WILHELM, Stuttgarter Metallwaaren Fabrik, in den handel gebracht door HENRI L. VAN EMDEN te Rotterdam. 18 en 14 karaats goud en zilver, 29 m.M. Verz. Z.
181. (28). Dezelfde met oog en ring in verguld of veizilverd koper als schoolkinderenpenning. Verz. Z.
182. (29). Vz. Linksgewende hoofden, Kz. fantastisch zeilbootje, waarin het hooge bruidspaar is gezeten, omschrift: KONINGIN WILHELMINA EN HERTOG HENDRIK — * GEHUWD 7 FEB. 1910 *; door PIER PANDER, reductie en slag van BEGEER. Zilver en brons, 50 m.M. Verz. Z. *Médailles et plaquettes modernes* n°. 262.
183. (30). Dezelfde. Goud en zilver, 30 m.M., als broche in rand gevat. Bronzen afslag in Verz. Z.
184. (31) Linksgewende borstbeelden, omschrift (namen), Kz. Links, het hotel „Zum weissen Hirsch” te Schwarzburg in Thüringen, 1) rechts het koninklijk paleis te 's-Gravenhage, met het ruitersstandbeeld van Prins WILLEM I, de koninklijke standaard wappert van het dak van het paleis, waarboven de zon opgaat; daaronder de huwelijksdatum. Beide gebouwen zijn gescheiden door een zwaren, ouden boomstam — de Oranjestam — welks voet met klimop begroeid is, beeld van de gehechtheid van Nederland aan zijn vorstenhuis. Alle takken zijn door de stormwinden afgerukt, slechts een jonge loot is overgebleven, prijkt in vollen bladerdos en draagt bloemen en vruchten; door J. C. WIENECKE, reductie van de munt te Parijs, geslagen aan 's Rijks munt, in den handel gebracht door W. H. ZEEMAN te Arnhem. Goud, verguld zilver, zilver en brons, 28 m.M. Verz. Z.

Komt ook voor als broche en breloque.

1) Zie de noot achter n°. 201.

185. (33). Vz. Aanziende, iets naar links gewende borstbeelden, Kz. opschrift (namen). Koper verguld, met oog en ring, 28½ m.M. Verz. Z.
186. (34). Vz. Aanziende, iets naar rechts gewende borstbeelden, Kz. opschrift (namen). Koper verzilverd, met oog en ring, 24 m.M. Verz. Z.
187. Gelijke borstbeelden als n°. 186, omschrift (namen). Eenzijdig, hol, blik, 29 m.M., aan met oog een roodwit-blauw lint. Verz. Z.
- Prijs voor krachtmeters en dergelijke.

DRAAGTEEKENS.

188. (36). In cirkelvormig medaillon, onder een bolgeslepen glas de fotografische, aanziende borstbeelden, gedekt door een vergulden koningskroon met oog, de voering rood geëmailleerd en omgeven door lauwertakken, de takken verguld, de bladeren groen, de vruchten rood geëmailleerd; door J. S. HOETING, juwelier te Amsterdam. Zilver met ring, 35 bij 26 m.M. Verz. Z.
189. In door krullen omgeven medaillon de portretten in gekleurd email, daarboven de namen in door eikeloof omgeven cartouche, daaronder het wapen van Nederland rustend op lauwertakken. Verguld koper, met oog en ring, 21 m.M., eenzijdig. Kon. Kabinet.
190. (37). Aanziende borstbeelden (foto op blik) in verguld koperen eike- en lauwerkrans, rond, boven kroontje, oog en ring, aan lint in de nederlandsche en mecklenburgsche kleuren; door G. KOLBE. Eenzijdig, 31 m.M. Verz. Z.
191. (38). Alsvoor. Vorm van een sabeltasch, omgeven door eiketakken met oog en ring, lint alsvoor; door G. KOLBE. Eenzijdig, 34 bij 33 m.M. Verz. Z.
192. (39). Vierarmig kruisje, (model eereteeken voor belangrijke krijgsverrichtingen) gedekt door een konings-

- kroon, in het midden de linksgewende borstbeelden omgeven door een lauwerkrans; door A. ROGMANS te Amsterdam, Kleef en Brussel. Zilver met aangesoldeerden ring, aan rozet in de mecklenburgsche kleuren, 22 m.M. Verz. Z.
- 193.** (40). Aanziende borstbeelden (foto op blik) rond, 50 m.M. gehecht op 9-bladerige bloem van geperst oranjepapier. Verz. Z.
- 194.** (41). Twee ovale zwart gelakte medaillons met vergulde randen, waarop de verzilverde borstbeelden; waarboven een vergulde adelaar de vleugelen uitspreidt. Koper, 29 bij 49 m.M. Verz. Z.
- 195.** (42). Vlagje met de fotografische borstbeelden. Verz. Z.
- 196.** (43). Twee vlaggen, op elk een der borstbeelden. Verz. Z.
- 197.** (44). Idem, links in de nederlandsche kleuren, rechts = n°. 195. Verz. Z.
- 198.** (45). Idem, kleiner, in de witte baan der linker vlag het nederlandsche wapen. Verz. Z.
- 199.** (46). Borstbeelden (foto) in 'rond medaillon, 14 m.M., aan geëmailleerd strikje in de nationale kleuren met oranje overslag. Verz. Z.
- 200.** (47). Borstbeelden (foto) in rond medaillon, omgeven door verguld koord, waarom een rand van vergulde koordlussen, 23 m.M. Verz. Z.

REKLAMEPENNINGEN.

- 201.** (50). Vz. Rechtsgewend borstbeeld van H. M. de Koningin, omschrift (naam), Kz. links gewend borstbeeld van Hertog HENDRIK, omschrift (naam). Geopend vertoont de penning een reclame voor het Victoria-water uit de bron te Obe lahnstein. Verguld of verzilverd karton, 64 m.M. Verz. Z.

Den 26sten April 1898 ontmoette H.M. Koningin WILHELMINA te Cannes, bij de huwelijksvoltrekking tusschen prins CHRISTIAAN VAN DENEMARKE en hertogin ALEXANDRA AUGUSTA VAN MECKLENBURG, Haar a.s. gemaal; de nadere ontmoeting in hotel „Zum weissen Hirsch" te Schwarzburg in Thüringen in 1900 leidde tot de verloving te Konig, ten paleize van den erfgraaf VON ERBACH-SCHÖNBURG, bij Koninklijke Boodschap van 16 Oktober 1900 aan de beide kamers der Staten-Generaal en bij Proklamatie van denzelfden dag den volke bekend gemaakt; 20 Oktober 1900 hielden de vorstelijke verloofden Hun blijde intrede in de residentie. Het a.s. huwelijk werd goedgekeurd bij de wet van 14 Januari 1901 (*Staatsblad* N°. 35), de hertog werd genaturaliseerd bij de wet van 14 Januari 1901 (*Sibl.* N°. 38) en door H. M. benoemd tot generaal-majoor à la suite bij het Ned. leger en bij dat van Ned.-Indië en tot schout bij nacht à la suite bij de Ned. zeemacht. Den 7 Februari werd het burgerlijk huwelijk door Z. E. den Minister van Justitie voltrokken ten paleize in het Noordeinde te 's-Gravenhage, waarna het denzelfden dag in de Grootte of St. JACOBS-kerk aldaar door den hofkapelaan dr. F. J. VAN DER FLIER kerkelijk werd ingezegend. Bij K. B. van 6 Februari 1901 was Z. H. HENDRIK WLADIMIR ALBRECHT ERNST, hertog VAN MECKLENBURG, vorst van Wenden, Schwerin en Ratzeburg, graaf van Schwerin, heer van de landen Rostock en Stargard den titel verleend van Prins der Nederlanden met het predikaat: Zijne Koninklijke Hoogheid.

De prins-gemaal werd geboren te Schwerin 19 April 1876 uit het 2e huwelijk van FREDERIK FRANS II, groot Hertog VAN MECKLENBURG-SCHWERIN met MARIE CAROLINA AUGUSTA prinses VAN SCHWARZBURG-RUDOLSTADT; hij bezocht het gymnasium te Dresden, legde in 1894 te Berlijn het vaandrigsexamen af, maakte kort daarop een reis naar Engelsch-Indië, Ceylon, het H. Land, Konstantinopel en Athene, deed in Januari 1896 zijn officiersexamen te Metz en werd benoemd tot luitenant in het Garde-Jager-Bataillon te Potsdam, tevens tot luitenant à la suite van het Mecklenburgsche Fuselier-Regiment N°. 90. Sedert den herfst van 1899 op non-aktiviteit gesteld, arbeidde hij daarna dagelijks op het ministerie te Schwerin.

202. 13-15 Februari. 4e Wapenfeest van den Koninklijken Officieren Schermbond te Breda. Vergelijk n°. 85; 2 verschillende stempels der Kz.; door BEGEER, 47 m.M.
203. 16 Februari. Ter eere van Jhr. C. H. A. VAN DER WYCK. Vz. Linksgewend borstbeeld in ambtsgewaad, omschrift naam en waardigheid, Kz. palmtak en opschrift: AAN - ZIJNEN OUD · GOUVERNEUR-GENERAAL - HET · DANKBARE - INDIË - 1893—1899; door J. C. CHAPLAIN. Brons, 68 m.M. Verz. Z. *Tijdschrift* 1901,

blz. 301 en 1910 Pl. II, n°. 2, *Médailles et plaquettes modernes*, n°. 286.

Jhr. CAREL HERMAN AART VAN DER WYCK, werd geboren te Amboina in 1840, in 1863 benoemd tot ambtenaar 2e klasse voor den burgerlijken dienst in Nederlandsch Oost-Indië en 1 Oktober 1863 werkzaam gesteld ter Algemeene Sekretarie. Achtereenvolgens werd hij benoemd: 1866 tot hoofdkommis bij het Departement van Binnenlandsch Bestuur weldra tot assistent-resident van Buitenzorg, 1880 tot resident van Tegal, 1884 tot resident van Soerabaja, 7 Mei 1888 tot lid en reeds 8 Mei 1889 tot vice-president van den Raad van Indië, als zoodanig in 1891 eervol ontslagen. Bij K. B. d.d. 15 Juh 1893 benoemd tot gouverneur-generaal van Nederlandsch Oost-Indië, aanvaardde hij deze hooge waardigheid 17 Oktober 1893 en bekleedde die tot 3 Oktober 1899. Den 16den Februari 1901 werd hem bij monde van Mr. N. P. VAN DEN BERG den penning in goud, zilver en brons aangeboden namens vele ingezetenen van Ned. Oost-Indië. H.H. M.M. de Koninginnen en de moeder van Jhr. VAN DER WYCK ontvingen elk een exemplaar in goud.

204. 23 Februari. Aanleg van de visschershaven te Scheveningen begonnen. Vz. De rechtsgewende borstbeelden van C. LELY, minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en K. ELAND, minister van Oorlog, terzijden hunne namen en kwaliteiten (verkort), Kz. een pink, de haven binnenloopende, door twee vrouwen en een meisje in scheveningsch kostuum begroet, opschrift: HERINNERING HAVENAANLEG SCHEVENINGEN 24 JULI 1899; door BEGEER naar een ontwerp van Prof. G. STURM, modellé van W. ACHTENHAGEN. Brons, 53 m.M. Verz. Z. *Médailles et plaquettes modernes*, n°. 322, *Wereldkroniek*, 11 Mei 1901.

Den 23 Februari 1901, den dag waarop de eerste spade in den grond werd gestoken, in goud, zilver en brons aangeboden aan H.H. M.M. de Koninginnen, beide genoemde ministers en Jhr. GEVAERTS VAN SIMONSHAVEN, onder wiens waarnemend burgemeesterschap het havenplan in den gemeenteraad van 's-Gravenhage werd aangenomen.

205. (32). 5—8 Maart. Bezoek van H. M. de Koningin en Prins HENDRIK aan Amsterdam. Vz. Het koggeschip uit het oude wapen van Amsterdam, (vergelijk ZWIERZINA n°. 1294), omschrift: HET VERHEUGD AMSTERDAM, Kz. de stedemaagd te paard met een oranje'akje

in de hand naar links galopperende, op den achtergrond het paleis op den Dam, omschrift (namen van het vorstelijk paar) ; door L. ZIJL. Gegoten brons, 100 m.M.

In goud namens de ingezetenen van Amsterdam door het centraal-comité aangeboden in étui van ivoor en perkament, met gouden scharnier en slot, ontworpen door C. A. LION CACHET.

206. (24). Alsvoor. Gestyleerde oranjeboom, waaromheen de jeugd danst, om de kruin: ORANJE MECKLENBURG 1901, daarboven de door ongekroonde leeuwen gehouden wapens van het vorstelijk paar, daaronder links de Scheierstoren, rechts de Oude Kerk, gescheiden door het wapen van Amsterdam, ter zijden kleine medaillons met de letters W en H ; door J. A. A. GERRITSEN naar een ontwerp van C. A. LION CACHET. Eenzijdige, rechthoekige plakket, tin, 50 bij 41 m.M. Verz. Z.

Er werden pl.m. 45.000 exemplaren, elk in een doosje met het gekroonde monogram W.H, uitgereikt aan de schooljongens ; tevens werden 23 exemplaren in zilver geslagen, waarvan H.H. M.M. de Koninginnen en Z. K. H. Prins HENDRIK elk een ontvingen.

207. (48). Alsvoor. Vz. = ZWIERZINA n°. 1078, Kz. gegraveerd: VERSIERING EN VERLICHTING - 5-8 MAART 1901 ; door BEGEER, 47 m.M.

Door een commissie, die zich op verzoek der Vereeniging tot Bevordering van het Vreemdelingenverkeer had gevormd, werden uitgelooft 3 gouden, 7 zilveren en 9 bronzen exemplaren voor de meest smaakvolle versieringen en verlichtingen tijdens het vorstelijk bezoek. (Voor de namen der bekroonden, zie *Gedenkboek* blz. 465).

208. (35). Alsvoor. Opengeslagen boek met daarop liggende ganzenpen, op lauwertakjes, daarboven het gekroonde wapen van Amsterdam, boven omgeven door een lint met het omschrift: PERS AMSTERDAM 1901 ; door J. A. A. GERRITSEN. Wit metaal, 26 bij 30 m.M. Verz. Z.

H. M. deed met Prins HENDRIK 5 Maart Haar plechtigen intocht in de hoofdstad onder een stroomenden regen. 6 Maart. Aubade en hulde-

betooging der amsterdamsche vereenigingen in het Rijksmuseum. 7 Maart. Aanbieding der huwelijksgeschenken o.a. het nationaal huideblijk, die van leger, marine, schutterij, stad Amsterdam (o.a. den penning n°. 203) enz., 's avonds galavoorstelling in het Concertgebouw en illuminatie. 8 Maart. Te waterlating van Hs. Ms. pantserschip Hertog HENDRIK, bezoek aan het stadhuis, 's avonds galavoorstelling in den stadsschouwburg.

- 209.** 6 Maart. 50-Jarig bestaan van het gezelschap Utrecht's Brandweer. Vz. De brandweer bezig een uitslaanden brand te blusschen. Kz. opschrift, omgeven door eike-, lauwertakken en brandweeremblemen, modellé van W. ACHTENHAGEN; door BEGEER. Brons, 49 m.M. Verz. Z. *Médailles et plaquettes modernes*, n°. 324.

Aangeboden in goud voor de banier, in zilver aan het gemeentearchief, in brons (56 ex.) aan de leden door de gezamenlijke assuradeurs te Utrecht.

- 210.** Alsvoor. Vz. Vrouwefiguur (*Médailles et plaquettes modernes* n°. 273), opschriften. Kz. brandweeraattributen, opschrift: EEN VOOR ALLEN, ALLEN VOOR EEN, naam en data; door BEGEER, 49 m.M.

In goud aangeboden door het personeel van het brandwezen, dat met hun materiaal een serenade bracht aan het feestvierende gezelschap en daarna aan PAUL KRUGER, die destijds te Utrecht vertoefde.

- 211.** 24 Maart. Draagteeken der Nederlandsch-Belgische Vereeniging der Vrienden van de Medaille als Kunstwerk. Vz. Een verzamelaar, gezeten voor zijn penningkast, beschouwt een penning door een vergrootglas. Kz. naam der vereeniging; door C. DEVREESE. Rechthoekig plakketje met oog en ring, zilver en brons, 29 bij 25 m.M. Verz. Z. *Médailles et plaquettes modernes*, blz. 92.

De vereeniging werd opgericht te Brussel met het doel de kunst van den medailleur aan te moedigen en den smaak voor den penning te verspreiden en te ontwikkelen. Beurtelings wordt aan een nederlandschen en aan een belgischen kunstenaar het maken van een uitsluitend voor de leden bestemden penning opgedragen en om de drie jaren voor jonge kunstenaars een prijsvraag uitgeschreven.

- 212.** 1 April. ADOLPH FREDERIK graaf VAN RECHTEREN LIMPURG, gedurende 50 jaar heer van Almelo en Vriezenveen. Vz. Wapen met helm, omschrift (naam), Kz. het kasteel „Huize Almelo”, aan de Gravenallee te Ambt-Almelo, jaartallen; door MAX GUBE. Brons, 50 m.M. Kon. kabinet.

De jubilaris; kamerheer i. b. d. van H. M. de Koningin, oud-lid van de provinciale Staten van Gelderland en van den raad der gemeente Ambt-Almelo, overleed aldaar 9 November 1902, in den ouderdom van 75 jaar.

- 213.** 6 April. Aankomst van PAUL KRUGER te Hilversum, aangeboden door de plaatselijke afdeeling van Patrimonium. Vz. en Kz. opschriften. Zilver gegraveerd; door VAN KEMPEN. *Tijdschrift* 1901, blz. 272.
- 214.** 9 April. 25-Jarig bestaan der Studenten-roeivereniging „Laga” te Delft. Vz. Wapen van Delft op anker en roeispanen in krans, Kz. naam en jaartallen; door BEGEER. Zilver, met oog en ring, 21 m.M. Verz. Z.
- 215.** 12-14 April. Hondententoonstelling (Kynologen-vereeniging „Nederland”) te Rotterdam. Als ZWIERZINA n°. 1261; door VAN KEMPEN, Ruitvormig, brons, 54 m.M. Verz. Z.
- 216.** 23 April. Inwijding van het nieuwe gebouw der Studentensocieteit „Placet hic requiescere musis” te Utrecht. Vz. Het verlaten gebouw op het Munsterkerkhof, daaronder: SI TE FORTE HVMILES TAEDET SPECTARE PENATES, - INVERSAM PARTEM RESPICE QUAESO MEAM., Kz. het nieuwe gebouw op het Janskerkhof, daaronder: HEIC ITERVM FESSIS PLACEAT REQUIESCERE MVSIS, - EN NOVA STRVCTA DOMVS, VOS INTRATE DEAE, - A · D · IX KAL. MAIAS CICICCCCCI, modellé van W. ACHTENHAGEN; door BEGEER. Zilver en brons, 50 m.M. Verz. Z., *Médailles et plaquettes modernes*, n°. 323.

De societeit werd opgericht 26 Februari 1816, het nieuwe gebouw n-

worpen door den architect ZINSMEISTER, de redaktie der onderschriften is van prof. dr. F. I. L. KRAMER te Utrecht ; ze luiden vertaald :

Zoo het u soms verveelt, de nederige woning te beschouwen, — ik bid u, beschouw dan mijn achterkant.

Hier moge het den vermoelden muzen wederom behagen uit te rusten, ziet een nieuwe woning is gebouwd, treedt gij, o Godinnen, binnen.

- 217.** 10-12 Mei. Hondententoonstelling (Nimrod-Cynophilia), ongeveer gelijk ZWIERZINA, n°. 1336, koningskroon tusschen de linten en KON. NED. JACHTVEREEN. „NIMROD” op het linker lint ; door BEGEER. Zilver en brons, 50 m.M. Verz. Z.
- 218.** 16 Mei. „TER HERINNERING AAN DE INWIJDING VAN HET BURGER-WEESHUIS OPGEDRAGEN DOOR REGENTEN AAN DEN VOORZITTER DE HEER C. A. KALBFLEISCH VLISSINGEN”. Vz. Wapen van Vlissingen in lauwerkrans, Kz. opschrift, (zie, boven) en datum ; door VAN KEMPEN. Zilver, 50 m.M. Mededeeling van mej. MARIE G. A. DE MAN.
- 219.** 25-27 Mei. Nationale zangwedstrijd, Schiedam's Mannenkoor „ORPHEUS” te Schiedam. Prijspenning. Vz. Wapen van Schiedam, Kz. schild met opschrift, omschrift ; door BEGEER. Brons, 46 m.M. Verz. Z.
- 220/1.** 14-16 Juni. Kattententoonstelling te 's-Gravenhage. Vz. Linksgewende kattedekop, omschrift, Kz. glad (herinneringspenning) of met gegraveerd opschrift in lauwerkrans (prijspenning) ; door VAN ROOY te Rotterdam. Brons, 40 m.M., eigendom van mej. W. BECK te 's-Gravenhage.
- 222.** 17-20 Juni. Automobieltour door Nederland, (de Bilt, Enschedé, Assen, Leeuwarden, Utrecht). Vz. = n°. 52 Kz. op- en omschrift ; door BEGEER. Brons, 47 m.M.
- 223.** 26 Juni. Maskerade bij gelegenheid van het 265-jarig bestaan der Utrechtsche Hoogeschool. Vz. Linksgewend gekroond borstbeeld in hermelijn-mantel van KAREL VII, koning van Frankrijk, omschrift (naam in gothische letters), Kz. de kroning in de kathedraal

te Rheims, de koning geknield naast JEHANNE D'ARC, de bisschop van Rheims plaatst hem de kroon op het hoofd, rechts op den achtergrond edellieden, de degens omhoog heffend; op de afsnede: VIVAT REX IN AETERNVM CIOCCCCXXIX—CICIOCCCCI, modellé van W. ACHTENHAGEN; door BEGEER. Zilver en brons, 39 m.M. Verz. Z. *Médailles et plaquettes modernes*, blz. 78, *Revue Numismatique*, 1902, blz. 122.

De maskerade stelde voor den intocht van KAREL VII in Rheims op 16 Juli 1429. Hoofdpersonen waren de koning — E. O. J. M. baron VAN HÖVELL TOT WESTERFLIER, die door zijne pages den penning in brons liet uitreiken aan alle heeren, die de receptie op 27 Juni 1901 bezochten, en JEHANNE D'ARC — R. F. W. graaf VAN BYLANDT.

224. 7 Juli. 50-Jarig bestaan van de Roei- en Zeilvereeniging „de Maas” te Rotterdam. Vz. = ZWIERZINA n°. 789, Kz. HERINNERING — 50 JARIG BESTAAN — 1851 7 JULI 1901; door VAN KEMPEN. Brons, 50 m.M. Verz. Z.

Bij deze gelegenheid ontving de vereeniging het predikaat: Koninklijke. De feesten bestonden in roeiwedstrijden op 29 en 30 Juni en zeilwedstrijd op 7 Juli 1901.

- 225/7. 21 Juli. Prijspenningen der Schietvereeniging „Holland” te Rotterdam. Vz. Het gekroonde wapen van het graafschap Holland en omschrift, Kz. krans; door VAN KEMPEN. Zilver en brons, 45, 35 (verz. Z.) en 22 m.M.

De eerste uitreiking had plaats bij gelegenheid van een stedelijken wedstrijd op de banen der scherpschuttersvereeniging „Rotterdam” op 21 Juli 1901. De ver. „Holland” werd opgericht 1 Januari 1900, erkend bij K. B. d.d. 12 April 1900.

228. 3 Augustus. 25-Jarig bestaan der Koninklijke Militaire Kapel van het Regiment Grenadiers en Jagers te 's-Gravenhage. Vz. In geslagen lauwerkrans gegraveerd een lier, daaronder: 1876 3 AUG. 1901. Kz. gegraveerd, de ooievaar uit het wapen van 's-Graven-

hage, naam en datum van indiensttreding van den stafmuzikant ; door VAN KEMPEN. Zilver, 50 m.M.

De stafmuziek van het regiment Grenadiers en Jagers ontving 3 Augustus 1876 van Z. M. Koning WILLEM III den naam van Koninklijke Kapel. Na een feestmarsch van de jagermuziek, wenschte de kolonel BUIJS de kapel geluk en deelde mede, dat de kapelmeester N. A. BOUWMAN was benoemd tot 2e luitenant-direkteur en aan de 3 oudste leden der kapel de bronzen medaille der Oranje-Nassau-orde was verleend, terwijl hij namens de officieren de portretten van H.H. M.M. Koning WILLEM III, de Koningin-Moeder en de Koningin aanbood. De burgerij der residentie bood een 16 September 1901, DUNKLER's sterfdag, ontbulden marmeren steen aan voor het repetitielokaal met het opschrift : FRANS DUNKLER — KAPITEIN-DIRECTEUR, GEB. TE NAMEN — 24 FEBRUARI 1816, OVERLEDEN TE 'S-GRAVENHAGE 16 SEPTEMBER 1878. — DOOR VEREERDERS DER K. M. KAPEL — AAN HET REG. GRENADIERS EN JAGERS AANGEBODEN — 1876 — 3 AUGUSTUS — 1901, verder aan BOUWMAN een ivoren dirigeerstaf met gouden kroon en zilveren beslag, aan 8 leden der kapel, die als zoodanig onder DUNKLER zijn opgenomen, bovenbeschreven penning.

229. 3-5 Augustus. Hondententoonstelling (Cynophilia) te Maastricht. Vz. = n°. 90, Kz. wapen van Maastricht en opschrift ; door BEGEER. Ruitvormig, brons, 47 m.M. Verz. Z.
230. 4 Augustus. Concours hippique Nijmeegsche Sport-vereeninging. Vz. Hoefijzer, stijgbeugel, zweep, karwats, leidsels, lauwertak, paardekop, Kz. opschrift in krans ; door BEGEER. Brons, 50 m.M.
231. 4 Augustus. Festival Crescendo te Medemblik. Vz. Op- en omschrift, Kz. vrouw tegen een schild leunende ; door BEGEER. Brons, 47 m.M.
232. 20 Augustus. „DE GEMEENTE DEVENTER AAN DR. A. W. NIEUWENHUIS, 20 AUGUSTUS 1901. CENTRAAL BORNEO 1896—1900.” Vz. = ZWIERZINA n°. 807, Kz. opschrift in lauwerkrans, (zie boven), 's Rijks Munt. Goud, 50 m.M.

ANTON WILLEM NIEUWENHUIS, geboren te Papendrecht 22 Mei 1864, bezocht de H. B. S. te Deventer, studeerde te Leiden, waar hij in 1889 het arts-examen aflegde en promoveerde in 1890 te Freiburg tot dokter in de medicijnen. In het zelfde jaar vertrok hij naar Ned. Indië, waar hij als officier van gezondheid 2e kl. werd geplaatst, eerst te Batavia, in

Februari 1891 te Sambas op West-Borneo. In 1893-'94 ondernam hij zijn eerste wetenschappelijken tocht naar Centraal-Borneo in opdracht van de Maatschappij tot Bevordering van het Natuurkundig onderzoek der Nederlandsche Koloniën, doch bereikte zijn doel niet (zie ZWIERZINA n°. 980 en 1117). In 1895 werd een tweede expeditie ondernomen, welke in Juni 1897 was geëindigd en waarvan de resultaten zijn neergelegd in zijn werk: *In Centraal-Borneo, reis van Pontianak naar Samarinda*. NIEUWENHUIS werd benoemd tot ridder in de orde van den Ned. Leeuw, Van Mei 1898 tot December 1900 werd een derde expeditie ondernomen. Inmiddels bevorderd tot officier van gezondheid te kl., werd hem een tijd van welverdiende rust geschonken; 20 Augustus 1901 kwam hij te Deventer, waar zijn moeder woonde, aan en werd den volgenden dag door het gemeentebestuur officieel ontvangen onder aanbieding van den bovenbeschreven penning, 22 Maart 1902 werd hem in tegenwoordigheid van Prins HENDRIK te Amsterdam in Artis hulde gebracht bij monde van prof. dr. A. L. VAN HASSELT. NIEUWENHUIS vestigde zich te Leiden en werd in Januari 1904 benoemd tot hoogleeraar in de fakulteit der letteren en wijsbegeerte aldaar om onderwijs te geven in de geschiedenis, letterkunde, oudheden, instellingen, zeden en gewoonten der volken van den Indischen Archipel en in de physische aardrijkskunde van dien archipel.

233. 24 Augustus. Landbouwtentoonstelling te Rhederoord. Vz. = n°. 116, Kz. op- en omschrift; door BEGEER. Brons, 25 m.M. Verz. Z.
234. 25 Augustus. 50-Jarig bestaan der Handboogschutterij CLAUDIUS CIVILIS te Amsterdam. Vz. Aanzien borstbeeld van CLAUDIUS CIVILIS, tusschen palm- en eiketakken. Kz. wapen van Amsterdam op wapentropee, omschrift: GOUDEN JUBILEUM en datum; door J. D. POSTHUMUS. Goud en brons, met oog en ring, 40 m.M. Verz. DU CROÛQ, (ex. in goud).
235. Alsvoor. Vz. Wapen van Amsterdam en omschrift, Kz. lauwerkrans; door J. A. A. GERRITSEN. Koper verguld, met oog en ring, 45 m.M.
Geslagen 7 ex. (Voor het archief der ver., den burgemeester van Amsterdam en 5 zusterverenigingen). JULIUS CLAUDIUS CIVILIS was aanvoerder der Batavieren in den opstand tegen Rome, 69-70 na Chr.
236. Augustus. Internationale postzegeltentoonstelling te 's-Gravenhage. Vz. = n°. 13, Kz. opschrift; door BEGEER. Verguld zilver, 50 m.M.

- 237.** Augustus. Bekroningspenning voor de vierjaarlijksche tentoonstelling van kunstwerken te Arnhem. Vz. Een boom, volgeladen met rijpe vruchten, waarnaast een spade in den grond is gestoken, rechts het wapen van Arnhem, omschrift; Kz. onder een openge-laten verdiepten rand, de zon; daaronder grillige nevelstrepen, de maan en de sterren door latende schemeren en zich ten slotte slingerend om een lauwertak; naar een ontwerp van CH. ROSKAM te Arnhem; door W. H. ZEEMAN aldaar. Zilver, 40 m.M., Verz. Z.

De symboliek der Vz. is duidelijk: het werk is volbracht, de vruchten van den arbeid des kunstenaars zijn rijp; die van de Kz. is minder voor de hand liggend. Ziet de kunstenaar het na langen strijd dagen in het oosten; stijgt zijn gelukzon, die maan en sterren (beeld van den nacht), en de nevelen verjaagt en wenkt hem de lauwertak, waarmede men hem erkent als kunstenaar bij de gratie Gods? of zijn de grillige nevelvarden de gedachten des kunstenaars, die het geheele rijke gebied der schepping doorkruisen, zoekend naar het schoone om het aan het menschedom te openbaren, dat hem, zoo hij slaagt, met lauweren zal loonen?

- 238.** Augustus. Schietwedstrijd te Nijmegen. Vz. Scherp-schutterseemblemen, cartouche, Kz. tusschen lauwertakken plaatsnaam en datum; door BEGEER, met oog en ring, 25 m.M. Verz. Z.
- 239.** Augustus. Penning op den oorlog in Zuid-Afrika. Vz. Twee ruiters en twee voetknechten, elkaar be-strijdende (verg. VAN LOON I blz. 275 n°. 1 en 2) omschrift: + HET . IS . BETER . TE . STRIJDEN . VOOR . HET . VADERLAND . — DE . SPANJAARDEN . IN . DE . VIER . PROVINCIËN 1568—1648; Kz. een in brand staande afrikaansche hoeve, omschrift: . DAN . DOOR . EEN . GEVEINSDE . VREDE . TE . WORDEN . BE-DROGEN . — . . . DE . ENGELSCHEN . IN . ZUID-APRIKA . . . 1899—1901. Zilver en brons, 33 m.M, Verz. Z. *Tijdschrift* 1901, blz. 368.
- 240.** Zilveren afslag van n° 239 op een vierkant plaatje,

van 75 × 75 m.M., om de stempels gegraveerd: Vz. + ONTWORPEN · DOOR · P · N · VAN · DOORNINCK · BURGEMEESTER · VAN · BENNEBROEK, in de hoeken ornamenten. Kz. + IN · DEN · HANDEL · GEBRACHT · DOOR · W · VOET · EN · ZONEN · TE · HAARLEM, in de hoeken ornamenten. Uniek. Verz. VAN DOORNINCK.

De ontwerper bekostigde de stempels, de penningen werden verkocht voor resp. f 3 en f 1.50, de opbrengst strekte tot leniging der ellende in de vrouwenkampen.

- 241/2.** 31 Augustus. Vereeniging Oranjedag te Arnhem.
- a. Tegen een vruchtdragenden oranjeboom, welks wortels den benedenrand en gedeeltelijk de zijwanden der plakket omgeven, rust het wapen van Arnhem, rechts liggende leeuw, links opkomende zon en lint met den naam der vereeniging; door BEGEER, naar een ontwerp van den kunstschilder JAC. FAVIER te Arnhem. Eenzijdige driehoekige plakket, zilver, breed 60 hoog 43 m.M., Verz. Z.
- b. Vz. Zelfde voorstelling in driehoek van golvende lijnen, daaronder: ORANJEDAG - ARNHEM, omschrift: ANNO MCM (oprichtingsjaar), Kz. krans: door BEGEER. Verguld zilver, zilver en brons, 47 m.M.

N° 241 is bestemd voor onderscheidingsteeken der feestcommissies, n° 242 voor prijspenning.

- 243.** 9 September. TH. VAN UIJE PIETERSE, 50 jaar lid van den gemeenteraad van Vlissingen. Vz. Gemeentewapen en data in lauwerkrans, Kz. opschrift; door VAN KEMPEN. Goud, 45 m.M., behalve den krans gegraveerd. *Tijdschrift* 1902 blz. 66.

De penning werd met een oorkonde aangeboden door burgemeester, sekretaris, gemeenteontvanger en raadsleden. De jubilaris, oud-notaris te Vlissingen, ridder in de orde van Oranje-Nassau, trad bij zijn gouden jubileum als gemeenteraadslid af; hij was tevens 37 jaren wethouder en vertegenwoordigde gedurende vele jaren het distrikt Middelburg in de Prov. Staten van Zeeland. Hij overleed op 84-jarigen leeftijd den 3 December 1903.

(Wordt vervolgd.)

N°. 204.

N°. 204.

N°. 223.

N°. 206.

N°. 223

N°. 209

N°. 245.